

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu doporučení Rady o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně

[COM(2018) 132 final]

(2018/C 440/22)

Zpravodajka: **Giulia BARBUCCI**

Konzultace	Evropská komise, 14. 5. 2018
Právní základ	článek 292 ve spojení s čl. 153 odst. 1 písm. c), čl. 153 odst. 2, třetím pododstavcem, a článkem 352 SFEU
Odpovědná specializovaná sekce	Zaměstnanost, sociální věci, občanství
Přijato ve specializované sekci	19. 7. 2018
Přijato na plenárním zasedání	20. 9. 2018
Plenární zasedání č.	537
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	148/39/32

1. Závěry a doporučení

1.1 EHSV se – v souladu se základními mezinárodními nástroji – domnívá, že každá osoba by měla mít **právo na slušný život, sociální ochranu** a ochranu proti všem hlavním rizikům v práci a v průběhu života, včetně zdravotní péče a práva na důstojný důchod ve stáří. V souladu se zásadami stanovenými v evropském pilíři sociálních práv, který je nyní třeba uskutečnit, by k tomuto cíli přispělo dostatečné sociální zajištění pracovníků s nestandardními smlouvami a osob samostatně výdělečně činných. Měl by jim být zaručen přístup a přispívání k dávkám v oblasti zdravotní péče, mateřským a rodičovským dávkám, dávkám pro osoby se zdravotním postižením a ke starobním důchodům.

1.2 EHSV připomíná, že **přístup k systémům sociální ochrany** je klíčovým prvkem pro spravedlivější společnosti a základním prvkem produktivní, zdravé a aktivní pracovní síly. **Znovunastolení sociální udržitelnosti** ⁽¹⁾ jakožto zásady při definování a provádění politik EU, s širším cílem vytvořit rovné podmínky v sociální oblasti, kde mohou mít všichni za srovnatelných podmínek přístup k sociální ochraně, by mělo být společným záměrem institucí na všech úrovních, organizované občanské společnosti a sociálních partnerů.

1.3 EHSV doporučuje, aby členské státy v případě potřeby toto doporučení provedly a podaly zprávu, a to prostřednictvím konkrétních **akčních plánů** vycházejících mimo jiné z nedostatků, které byly uvedeny v posouzení dopadů provedeném Evropskou komisí (podporující toto doporučení), a s plným zapojením sociálních partnerů a organizované občanské společnosti.

1.4 EHSV vítá klíčové očekávané dopady provádění tohoto doporučení, neboť budou přínosné pro občany, pracovníky a podniky: **zvýšení společného sdílení rizika, bezpečnosti příjmů, dynamiky trhu práce, produktivity, zlepšení přidělování zdrojů a snížení nejistoty a chudoby** jednotlivců a další.

1.5 „EHSV se domnívá, že komplexní řešení problémů uznávání práv spojených se sociálním zabezpečením **pracovníků využívajících nové formy práce** lze nalézt prostřednictvím celkové reformy způsobu financování systému. EHSV žádá členské státy, aby hledaly řešení pro financování systémů sociálního zabezpečení způsoby, které by zajistily jejich udržitelnost, ale reagovaly by i na potřebu poskytnout přístup k těmto systémům osobám, které vyvíjejí činnost v nových formách práce.“ ⁽²⁾

⁽¹⁾ Úř. věst. C 237, 6.7.2018, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. C 129, 11.4.2018, s. 7.

1.6 EHSV doporučuje, aby iniciativy, které budou zahájeny v rámci doporučení, poskytovaly přiměřené přínosy a záruky, včetně záchranných sítí pro ty, kteří nejsou schopni dosáhnout na minimální prahové hodnoty pro nárok na podporu, zejména pro osoby, které nemohou pracovat, a jejich rodiny. EHSV vyjadřuje politování nad tím, že z doporučení byl odstraněn základní příjem, jak je uvedeno v pracovním dokumentu útvarů Komise – posouzení dopadů⁽³⁾. EHSV již v roce 2013 vyzval k tomu, aby byla vypracována evropská směrnice, jež by zavedla evropský minimální příjem, protože se domnívá, že by to „přispělo k dosažení hospodářské a územní soudržnosti, ochraně základních lidských práv, nastolení rovnováhy mezi hospodářskými a sociálními cíli a ke spravedlivému rozdělování zdrojů a příjmů“⁽⁴⁾.

1.7 Ve vyloučení osob z programů sociální ochrany mají významnou roli **věk a pohlaví**, proto by na tyto faktory měl být při vymezování opatření v rámci doporučení brán zvláštní ohled.

1.8 EHSV konstatuje, že je třeba zajistit **efektivitu** v pokrytí a přístupu k systémům a pokračovat v ní, především při vymezování a provádění opatření na vnitrostátní úrovni. V případech, kdy jednotlivci přecházejí mezi různými pracovními vztahy na trhu práce, napříč systémy a kombinacemi práv, je třeba vzít v potaz i **přenositelnost** sociálních práv.

1.9 EHSV se domnívá, že by měly být řešeny složitost právních předpisů a další administrativní aspekty, aby bylo možné zajistit úplnou **transparentnost**, a zvýšit tak povědomí a znalosti občanů o jejich povinnostech a právech. Toho lze docílit i posílením kvality statistických údajů (rozčleněných podle typu zaměstnaneckého vztahu, věku, pohlaví, stavu postižení, státní příslušnosti atd.).

2. Úvod

2.1 Doporučení o sociální ochraně je jednou z iniciativ Komise v rámci **evropského pilíře sociálních práv**. Doporučení a jeho **hlavní zásady** jsou v souladu a konzistentní s několika z dvaceti hlavních zásad tohoto pilíře a k němu příslušného pracovního dokumentu útvarů Komise. Zejména zásada č. 12 stanoví, že „bez ohledu na typ a dobu trvání pracovního poměru mají zaměstnanci a za srovnatelných podmínek osoby samostatně výdělečně činné právo na přiměřenou sociální ochranu“⁽⁵⁾.

2.2 Hlavním cílem této iniciativy je každému pracovníkovi, a především těm, kteří mají atypickou formu práce, a osobám samostatně výdělečně činným, zajistit **konkrétní a účinný přístup k opatřením sociální ochrany**. Dále se zaměřuje na podporu členských států a doplnění jejich opatření při odstraňování nedostatků a zaručení spravedlivého a přiměřeného přístupu k sociální ochraně všem lidem, kteří pracují, nezávisle na jejich postavení v zaměstnání⁽⁶⁾.

2.3 Cílem doporučení je v první řadě „odstranit nebo snížit překážky, které brání systémům sociální ochrany v poskytování odpovídající sociální ochrany osobám **bez ohledu na typ jejich pracovních vztahů nebo postavení na trzích práce**, při současném dodržování pravomocí členských států ve vytváření svých systémů sociální ochrany“⁽⁷⁾.

2.4 Doporučení se rovněž zaměřuje na zajištění toho, aby všichni měli přístup k odpovídající **úrovni sociální ochrany**: „příjem a mezní lhůty (minimální doby pro vznik nároku, čekací doby, minimální doby zaměstnání, trvání dávek) mohou vytvářet nepřiměřeně velkou překážku pro přístup určitých skupin pracovníků s nestandardními smlouvami a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně“⁽⁸⁾.

⁽³⁾ Pracovní dokument útvarů Komise – posouzení dopadů, které je připojeno k dokumentu.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 170, 5.6.2014, s. 23.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 125, 21.4.2017, s. 10.

⁽⁶⁾ Viz také doporučení MOP č. 202, které obsahuje pokyny pro zavedení a udržení minimálních úrovní sociální ochrany jako hlavního prvku jejich vnitrostátních systémů sociálního zabezpečení.

⁽⁷⁾ Viz doporučení o sociální ochraně, strana 8, strana 15 bod 10, strana 16 4. bod odůvodnění, strana 24 odstavce 8 a 10.

⁽⁸⁾ Viz doporučení o sociální ochraně, strana 19 18. bod odůvodnění.

2.5 EHSV vyjadřuje politování nad tím, že z doporučení Rady byl odstraněn základní příjem. V nedávné studii⁽⁹⁾ OECD se uvádí: „Vzhledem k rychlým změnám na trhu práce však probíhající diskuse o základním příjmu poskytují cenný podnět ohledně toho, jaký druh sociální ochrany si společnost přeje.“ EHSV již dříve prohlásil⁽¹⁰⁾, že „zavedení evropského minimálního příjmu přispěje k dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti, k ochraně základních lidských práv, k nastolení rovnováhy mezi hospodářskými a sociálními cíli a ke spravedlivému rozdělování zdrojů a příjmů“. Rovněž vyzval k tomu, aby byla přijata rámcová směrnice a byly prozkoumány „možnosti financování evropského minimálního příjmu“.

2.6 Opatření a zásady stanovené v doporučení se na jedné straně budou snažit o zajištění **přístupu k sociální ochraně pro všechny zaměstnané osoby** (zejména pro pracovníky s nestandardními smlouvami a osoby samostatně výdělečně činné), a na druhé straně zajistí, aby byla **přiměřená sociální ochrana zaručena** za všech okolností.

2.7 Evropští a vnitrostátní sociální partneři ve velké míře řešili otázku zajištění přiměřeného přístupu všech pracovníků k sociální ochraně v předchozích dohodách, společných prohlášeních a při vnitrostátním kolektivním vyjednávání. Například preambule dohod evropských sociálních partnerů o smlouvách na dobu určitou a práci na částečný úvazek uvádějí, že je potřeba zajistit „že se systémy sociální ochrany přizpůsobí, aby byly v souladu s vyvíjejícími se pružnými formami práce“. Evropští sociální partneři ve svém pracovním programu na období let 2015–2016⁽¹¹⁾ uvádějí, že je potřeba zajistit udržitelnost systémů sociální podpory a jejich přístupnost pro všechny občany.

2.8 Evropští sociální partneři vyjádřili obavy ve své hloubkové analýze zaměstnanosti, o níž se jednalo v roce 2015⁽¹²⁾, kde doporučili, aby členské státy a Evropská komise lépe spolupracovaly při potírání korupce, daňových podvodů a daňových úniků, které škodí systémům sociálního zabezpečení, odpovědným podnikům a jednotlivcům. Dále doporučili, aby členské státy ve spolupráci se sociálními partnery přezkoumaly, kde se nacházejí nedostatky v udržitelnosti a přiměřenosti jejich systémů sociálního zabezpečení a vynaložily veškeré úsilí, aby zajistily, že takové systémy budou i v budoucnu plnit potřeby lidí, zejména těch nejzranitelnějších a ohrožených sociálním vyloučením⁽¹³⁾.

3. Obecné připomínky: souvislosti

3.1 Měnící se svět práce – **digitalizace, demografické změny, energetická transformace, globalizace a nové formy práce** – s sebou mohou nést příležitosti i výzvy pro vlády, organizovanou občanskou společnost a sociální partnery.

3.2 Měnící se trhy práce, strukturální reformy trhu práce způsobily, že trhy práce jsou rozmanitější a některá smluvní ujednání jsou v některých členských státech v současné době vyloučena ze základních opatření sociální ochrany. Existuje rostoucí **škála smluvních ujednání a značné vnitrostátní rozdíly**, co se týče kontextu a systémů: v roce 2016 bylo v EU 14 % pracovníků osobami samostatně výdělečně činnými, 8 % dočasnými zaměstnanci na plný úvazek, 4 % dočasnými zaměstnanci na částečný úvazek a 13 % stálými pracovníky na částečný úvazek⁽¹⁴⁾.

3.3 V jednotlivých zemích existují různé systémy sociální ochrany, všechny však čelí **podobným výzvám**: transformace trhu práce a změny v právních předpisech; stárnutí pracovní síly a tendence zvyšovat zákonný důchodový věk; malý podíl mladých lidí a žen na trzích práce, pokud jde o kvalitu a kvantitu; začlenění osob, které s největší pravděpodobností zůstanou z trhu práce vyloučeny; digitalizace a nové formy práce. Některé systémy sociální ochrany jsou strukturovány tak, že odvozy na sociální ochranu jsou součástí mzdy pracovníka. To je třeba vzít při řešení těchto nových výzev v úvahu.

⁽⁹⁾ Basic income as a policy option: Technical Background Note Illustrating costs and distributional implications for selected countries, OECD, 2017 (Základní příjem jako možnost politiky: zpráva o technických informacích vysvětlující náklady a distribuční dopady u vybraných zemí, OECD, 2017).

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 170, 5.6.2014, s. 23.

⁽¹¹⁾ <http://resourcecentre.etuc.org/EU-social-dialogue-5.html>.

⁽¹²⁾ Hloubková analýza zaměstnanosti v roce 2015 – EKOS, BUSINESSEUROPE, CEEP, UEAPME.

⁽¹³⁾ Viz poznámka pod čarou č. 12.

⁽¹⁴⁾ Eurostat, 2016.

3.4 Je třeba posoudit **genderový dopad** na přístup k trhu práce a setrvání na něm, jakož i na začlenění do přístupu k sociální ochraně či na vyloučení z tohoto přístupu. Ženy jsou stejně jako mladí lidé a migranti často nadměrně zastoupeny v nových formách práce⁽¹⁵⁾, což má dominový efekt na nároky na sociální ochranu.

3.5 Věk je rovněž důležitým faktorem v souvislosti s přístupem k sociální ochraně: mladší generace bývají více vystaveny atypickým podobám práce („Podíl mladších pracovníků ve věku od 20 do 30 let na dočasných smluvních ujednáních nebo s jinou či žádnou smlouvou“ je dvojnásobný než v jiných věkových skupinách.“⁽¹⁶⁾). Přechody od vzdělávání ke standardním formám zaměstnání jsou delší a mohou způsobit trvalé negativní důsledky, pokud jde o sociální ochranu a budoucí nárok na starobní důchod z důvodu extrémní roztříštěnosti pracovní kariéry⁽¹⁷⁾.

3.6 Nedostatky v přístupu k sociální ochraně kvůli postavení na trhu práce a v důsledku typu pracovněprávního vztahu mohou bránit ve využití příležitostí přejít z jednoho postavení na trhu práce na druhé, pokud to znamená ztrátu nároků, a nakonec to může vést k nižšímu růstu produktivity práce. Nemusí to tedy rovněž podporovat podnikání a může to bránit **konkurenceschopnosti a udržitelnému rozvoji**.

3.7 Tyto nedostatky mohou mít za následek zneužití postavení v zaměstnání a vyvolat nekalou hospodářskou soutěž mezi společnostmi, které nadále přispívají k sociální ochraně, a těmi, které nepřispívají.

3.8 Z dlouhodobého hlediska jde o sociální a hospodářskou udržitelnost vnitrostátních systémů sociální ochrany, která je v sázce, zejména vzhledem k současnému demografickému vývoji a míře nezaměstnanosti.

4. Zvláštní připomínky: shrnutí doporučení

4.1 EHSV poznamenává, že předchozí právní předpisy na evropské úrovni (mimo jiné směrnice 2010/41/EU, 2014/50/EU, (EU) 2016/2341) se pokusily odstranit nedostatky systémů sociální ochrany, ale předběžná zjištění (např. u směrnice 2010/41/EU) ukazují, že se v některých případech nepodařilo zajistit účinný přístup osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně⁽¹⁸⁾.

4.2 EHSV rovněž konstatuje, že Evropská komise v roční analýze růstu pro rok 2018 trvá na tom, že náhrada příjmu prostřednictvím sociální ochrany je zásadní pro odstraňování nerovností, posílení sociální soudržnosti a růstu podporujícího začlenění⁽¹⁹⁾.

4.3 Počet samostatně výdělečných osob v Evropě se za posledních několik let celkově mírně snížil⁽²⁰⁾. Jedním z důvodů je nedostatečná či žádná úroveň ochrany těchto pracovníků v případě nemoci a dalších důvodů spojených s osobním životem (mateřství, otcovství, péče o rodinu atd.). Náležitá úroveň ochrany by tudíž mohla vést k většímu objemu a lepším podmínkám samostatně výdělečné činnosti. Nicméně je naprosto zásadní, aby instituce na všech úrovních potlačovaly všechny podoby nepravé samostatně výdělečné činnosti, včetně té přeshraniční.

4.4 EHSV v tomto ohledu vítá a podporuje rozhodnutí obsažené v doporučení, jímž je jít nad rámec původního návrhu posouzení dopadů, tzn. doporučit „rozšíření povinného formálního sociálního zabezpečení na všechny pracovníky a zajistit, že samostatně výdělečně činné osoby mají povinný přístup k sociální ochraně v případě nemocenských dávek a dávek zdravotní péče, mateřských/otcovských dávek, dávek ve stáří a invaliditě a také dávek v případě pracovních úrazů a nemocí z povolání“ a „dobrovolnou účast pouze v případě dávek v nezaměstnanosti“. EHSV se domnívá, že nízká míra zapojení osob samostatně výdělečně činných do dobrovolných systémů (méně než 1 % až 20 %), pokud existují, je důvodem pro intenzivnější opatření na podporu většího sociálního zabezpečení a ochrany.

⁽¹⁵⁾ MOP: INWORK Issue Brief No 9, May 2017.

⁽¹⁶⁾ Viz doporučení o přístupu k sociální ochraně, str. 2–3.

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. C 367, 10.10.2018, s. 15.

⁽¹⁸⁾ Viz Barnard C. a Blackham A. (2015), The implementation of Directive 2010/41 on the application of the principle of equal treatment between men and women engaged in a self-employed capacity (Provádění směrnice 2010/41 o uplatňování zásady rovného zacházení pro muže a ženy samostatně výdělečně činné), zpráva evropské sítě právních odborníků v oboru rovnosti žen a mužů zadaná Generálním ředitelstvím Evropské komise pro spravedlnost; viz návrh doporučení Rady o přístupu pracovníků a osob samostatně výdělečně činných k sociální ochraně, strana 9.

⁽¹⁹⁾ Evropský semestr 2018: roční analýza růstu.

⁽²⁰⁾ Viz Eurofound: „The many faces of self-employment in Europe“ (Různorodost samostatně výdělečné činnosti).

4.5 Opatření zacílená na plné krytí samostatně výdělečně činných osob jsou proto vítána. To případně zahrnuje i vypomáhající manžele či manželky, t.j. manžela/manželku či partnera/partnerku, kteří pracují jako samostatně výdělečně činné osoby, kdy vypomáhající manžel či manželka pravidelně a aktivně přispívá k činnosti samostatně výdělečně činné osoby tak, že to může být považováno za hlavní činnost tohoto vypomáhající manžela či manželky.

4.6 Všichni občané by měli mít přístup k systémům sociální ochrany, které jsou schopny poskytovat **přiměřené dávky**. Může se jednat o systémy odvádění daní a/nebo systémy pojištění, do nichž lidé přispívají stejnoměrně a přiměřeně ke svým schopnostem (nebo jsou těchto příspěvků zproštěni) a podle svých potřeb z nich čerpají dávky, alespoň pokud jde o přiměřené minimální záruky a nouzové záchranné sítě.

4.7 Je třeba zajistit **udržitelnost** a financování přístupu k **přiměřené** sociální ochraně, která bude doprovázet změny na trzích práce⁽²¹⁾, aby bylo možné dosáhnout začlenění, přiměřenosti, spravedlnosti a rovnosti v širším kontextu společenského a hospodářského růstu.

4.8 Opatření na úrovni EU a členských států by mělo být navrženo předem, aby bylo možné dosáhnout **rovného zacházení a rovných příležitostí**: sociální veřejné výdaje v Evropě jsou nedílnou součástí evropského sociálního modelu. Evropa byla vždy velmi lákavým kontinentem díky vysoké míře sociálního zabezpečení v porovnání s jinými oblastmi na světě.

4.9 Systémy sociální ochrany by měly být založeny na **solidaritě** a **rovnosti** bez jakékoli možné formy diskriminace z důvodu odlišné osobní situace / prostředí původu a/nebo postavení v zaměstnání.

4.10 Při vymezování opatření v oblasti sociální ochrany **osob se zdravotním postižením** je třeba vycházet z přístupu zohledňujícího lidská práva s ohledem na Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením. Osoby se zdravotním postižením, které nemohou pracovat, a jejich rodiny by měly být chráněny před rizikem chudoby a měla by jim být zaručena přiměřená životní úroveň⁽²²⁾.

4.11 EHSV požaduje, aby členské státy toto doporučení plně provedly, a pracovníci s nestandardními smlouvami a osoby samostatně výdělečně činné tak byly lépe chráněni. Systémy sociální ochrany by měly být (nově) navrženy, aby čím dál více podporovaly **začlenění**, rovněž v souladu s doporučeními roční analýzy růstu pro rok 2018: „Větší míra komplementarity mezi trhem práce a systémy sociálního začlenění pomůže všem zranitelným skupinám, přinese větší prosperitu pro všechny a povede k silnější sociální soudržnosti.“

4.12 Potlačování nekalé soutěže v Evropské unii a provádění opatření proti nehlášené práci (rovněž v souladu s opatřeními prováděnými Evropskou platformou pro boj proti nehlášené práci) pak budou prospěšné i pro podniky, neboť větší sociální ochrana a snížení nekalé soutěže by mohlo mít **pozitivní dopad na produktivitu**.

4.13 Dalším klíčovým prvkem doporučení je všeobecný přístup ke **zdravotní péči**, v souladu se zásadou č. 16 evropského pilíře sociálních práv⁽²³⁾. Jak se ukázalo již v posouzení dopadů provedeného Komisí v několika zemích, pracovníci s nestandardními smlouvami a osoby samostatně výdělečně činné mohou čelit omezenému přístupu ke zdravotní péči, a to kvůli smluvním ujednáním nebo regulaci trhu práce. Přístup ke zdravotní péči pro všechny osoby, zaměstnané i samostatně výdělečně činné, by měl být povinností.

4.14 EHSV rovněž vítá oznámení o zintenzivnění spolupráce s Eurostatem za účelem vytvoření **vhodných ukazatelů** pro sledování pokroku směřujícímu k formálnímu sociálnímu zabezpečení, efektivnímu zabezpečení a transparentnosti atd., a o činnosti, kterou Komise zahájí ve Výboru pro sociální ochranu, s cílem vytvořit **srovnávací rámec** pro sociální ochranu. To pomůže překonat skutečnost, že neexistuje spolehlivá databáze, a přinese přesnější posouzení dopadů politik prováděných v souvislosti s doporučením.

V Bruselu dne 20. září 2018.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER

⁽²¹⁾ Viz stanovisko BUSINESSEUROPE k doporučení Rady o přístupu k sociální ochraně, strana 1 bod 1 (19. dubna 2018).

⁽²²⁾ Viz usnesení EDF o podpoře zaměstnanosti a sociální integrace osob se zdravotním postižením, 6. listopadu 2017, <http://www.edf-feph.org/newsroom/news/social-pillar-edf-adopts-resolution-promote-employment-social-inclusion-persons>.

⁽²³⁾ Evropský pilíř sociálních práv, zásada č. 16: „Každý má právo na včasný přístup k cenově dostupné a kvalitní preventivní a léčebné zdravotní péči.“

PŘÍLOHA

Následující pozměňovací návrhy k odstavcům 1.6 a 2.5 byly v průběhu diskuse zamítnuty, obdržely však nejméně jednu čtvrtinu odevzdaných hlasů:

Odstavec 1.6

Změnit:

„1.6 EHSV doporučuje, aby iniciativy, které budou zahájeny v rámci doporučení, poskytovaly **přiměřené přínosy a záruky**, včetně záchranných sítí pro ty, kteří nejsou schopni dosáhnout na minimální prahové hodnoty pro nárok na podporu, zejména pro osoby, které nemohou pracovat, a jejich rodiny. EHSV ~~vyjadřuje politování nad tím~~ **upozorňuje na to**, že z doporučení byl odstraněn základní příjem, jak je uvedeno v pracovním dokumentu útvarů Komise – posouzení dopadů ⁽¹⁾, **a to z několika důvodů, jako je např. kritérium pokrytí či rozhodnutí řešit problémy raději v rámci stávajících systémů sociálního zabezpečení jednotlivých členských států. EHSV nicméně vítá probíhající diskuse v členských státech ohledně základního příjmu a dalších záchranných sítí, jejichž smyslem je aktivní začlenění na trhu práce a ve společnosti obecně.** EHSV již v roce 2013 vyzval k tomu, aby byla vypracována evropská směrnice, jež by zavedla evropský minimální příjem, protože se domnívá, že by to přispělo k dosažení hospodářské a územní soudržnosti, ochraně základních lidských práv, nastolení rovnováhy mezi hospodářskými a sociálními cíli a ke spravedlivému rozdělování zdrojů a příjmů“ ⁽²⁾.“

Odůvodnění

Bude podáno ústně.

Výsledek hlasování

hlasů pro: 91

hlasů proti: 112

zdrželo se hlasování: 10

Odstavec 2.5

Změnit:

„2.5 EHSV **upozorňuje na to, že z doporučení byl odstraněn základní příjem, jak je uvedeno v pracovním dokumentu útvarů Komise – posouzení dopadů, a to z několika důvodů, jako je např. kritérium pokrytí či rozhodnutí řešit problémy raději v rámci stávajících systémů sociálního zabezpečení jednotlivých členských států. EHSV vyjadřuje politování nad tím, že z doporučení Rady byl odstraněn základní příjem.** V nedávné studii OECD se uvádí: ‚Vzhledem k rychlým změnám na trhu práce však probíhající diskuse o základním příjmu poskytují cenný podnět ohledně toho, jaký druh sociální ochrany si společnost přeje.‘ EHSV již dříve prohlásil, že ‚zavedení evropského minimálního příjmu přispěje k dosažení hospodářské, sociální a územní soudržnosti, k ochraně základních lidských práv, k nastolení rovnováhy mezi hospodářskými a sociálními cíli a ke spravedlivému rozdělování zdrojů a příjmů.‘ Rovněž vyzval k tomu, aby byla přijata rámcová směrnice a byly prozkoumány ‚možnosti financování evropského minimálního příjmu.‘“

Odůvodnění

Doporučení se netýká dávek k zaručení životního minima. Jeho hlavním účelem je usnadnit přístup k sociálnímu zabezpečení těm skupinám pracovníků, kteří se pravděpodobně neúčastní systémů sociálního zabezpečení jednotlivých členských států. Proto není třeba litovat toho, že byl pojem minimálního příjmu z návrhu Komise odstraněn. EHSV by však mohl upozornit na probíhající diskusi v členských státech a v rámci jiných fór, např. OECD. Pokud jde o dřívější stanovisko EHSV týkající se minimálního příjmu, měl by se uvést i odkaz na postoj skupiny Zaměstnavatelé, aby se poukázalo na rozlišnost názorů na toto téma. Odkaz na postoj skupiny Zaměstnavatelé byl použit již dříve například ve stanoviscích EHSV SOC/542 (Evropský pilíř sociálních práv) a SOC/564 (Dopad sociálního rozměru a evropského pilíře sociálních práv na budoucnost EU).

⁽¹⁾ Pracovní dokument útvarů Komise – posouzení dopadů, které je připojeno k dokumentu.

⁽²⁾ Úř. věst. C 170, 5.6.2014, s. 23.

Výsledek hlasování

hlasů pro: 92

hlasů proti: 113

zdrželo se hlasování: 13
